

JOENSUUN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN TARKENTAVA SOVELTAMISKÄYTÄNTÖ HAJA-ASUTUSALUEEN TALOUSJÄTEVESIEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAAN LAINSÄÄDÄNTÖÖN

Lainsäädäntö ja määräykset:

Ympäristönsuojelulain (527/2014) muutos (19/2017), voimaan 3.4.2017

Uusi hajajätevesiasetus (157/2017), voimaan 3.4.2017

Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräykset, voimaan 1.1.2016

Soveltamisohjeet:

YM ja Kuntaliitto, 3.4.2017

Soveltamisala:

Ennen vuotta 2004 voimassa olleet rakentamisajankohdan mukaisin vaatimuksin toteutetut käyttökuntoiset jätevesijärjestelmät, jotka eivät sijaitse vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston toiminta-alueella.

Pohjavesialueet (I- ja II-luokka, ulkorajan mukaan).

- VAATIMUS:** Jätevesijärjestelmän on täytettävä ympäristönsuojelumääräyksillä määrätty ankarampi puhdistusvaatimus (VNA 157/2017 4 §)
- Ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 % ja kokonaisympäristön osalta vähintään 40 % verrattuna käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.
- MÄÄRÄAIKA:** Vaatimuksen mukainen jätevesijärjestelmä käytössä **31.10.2019 mennessä.**

HYVÄKSYTYT JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT:

1. Laitepuhdistamo
2. Umpisäiliö kaikille jätevesille
3. 3-osainen saostussäiliö ja tiivispohjainen maasuodatuskenttä
4. vesikäymälän jätevedet umpisäiliöön tai kuivakäymälä sekä harmaat vedet (pesuvedet) 2-osaisen saostussäiliön kautta tiivispohjaiseen maasuodatuskenttään TAI harmaavesisuodattimeen

Puhdistetut jätevedet tulee johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle, pohjavesialueen ulkopuolelle laskevaan ojaan, puroon tai muuhun jatkuvasti virtaavaan uomaan. Jos puhdistettujen vesien pois johtaminen ei onnistu, voidaan puhdistetut jätevedet imeyttää myös kiinteistöllä.

- ➔ **Puhdistusvaatimuksen täyttävä jätevesijärjestelmä sekä puhdistettujen vesien johtaminen esitetään ja perustellaan jätevesijärjestelmää koskevassa suunnitelmassa, joka liitetään toimenpidelupahakemukseen.**
- ➔ Ympäristönsuojeluviranomainen antaa hakemuksesta lausunnon
- ➔ Rakennusvalvontaviranomainen hyväksyy hakemuksen

POIKKEUKSET

1. **Vähäiset pesuvedet** syntyvät kesämökeistä, rantasaunoista tai vastaavista rakennuksista, joissa talousvesi kannetaan kaivosta, saunan pesuvedet kannetaan tai pumpataan ja joissa on kuivakäymälä. Rakennuksen varustukseen ei kuulu paineelliseen vesijohtoon liittyviä laitteita (esim. varaaja, suihku, pesukone).

- ➔ voidaan imeyttää maahan puhdistamatta
- ➔ imeytyspaikka (esim. kivipesä, imeytyskaivo, saunapallo) vähintään rakennuksen etäisyydellä rantaviivasta)

2. Ikäpoikkeus

- ➔ kiinteistön talousvesistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa
- ➔ jätevesijärjestelmä käyttökuntoinen
- ➔ kiinteistöllä vakituisesti asuva(t) kiinteistön haltija(t) on täyttänyt 68 vuotta ennen 9.3.2011
- ➔ ei koske uudisrakennuksia eikä vapaa-ajan asuntoja

3. Kiinteistökohtainen poikkeaminen

- ➔ Kiinteistön omistajan tai haltijan kirjallinen hakemus
- ➔ Ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee
- ➔ Edellytykset: huomattavan vähäinen ympäristöön aiheutuva kuormitus tai kunnostamistoimet kohtuuttomat
- ➔ Poikkeaminen voidaan myöntää enintään 5 vuodeksi ja koskee hakemuksenaikaista tilannetta ja omistusta
- ➔ Poikkeus voidaan myöntää myös, jos kiinteistö voidaan liittää enintään 5 vuoden sisällä viemäriverkkoon
- ➔ remontin yhteydessä edellytettävästä jätevesien käsittelyjärjestelmien ankaramman puhdistusvaatimuksen täyttämisestä ei voida poiketa

Ranta-alueet 0-100 metriä

Enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöä olevalla alueella sijaitseva jätevesien käsittelyjärjestelmä. Etäisyys vesistöä määritetään keskiveden korkeuden mukaisesta rantaviivasta rakennuksen seinään ja huomioon otetaan kaikki rakennukset, joissa muodostuu talousjätevesiä.

VAATIMUS: Jätevesijärjestelmän on täytettävä ympäristönsuojelumääräyksillä määrätty ankarampi puhdistusvaatimus (VNA 157/2017 4 §)

→ Ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 % ja kokonaisympäristönsuojelumääräyksillä määrätty ankarampi puhdistusvaatimus (VNA 157/2017 4 §) typen osalta vähintään 40 % verrattuna käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

MÄÄRÄAIKA: Vaatimuksen mukainen jätevesijärjestelmä käytössä **31.10.2019 mennessä**.

HYVÄKSYTYT JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT:

1. Laitepuhdistamo
  2. Umpisäiliö kaikille jätevesille
  3. 3-osainen saostussäiliö ja maasuodatuskenttä TAI imeytyskenttä/ojasto
  4. vesikäymälän jätevedet umpisäiliöön tai kuivakäymälä sekä harmaat vedet 2-osaisen saostussäiliön kautta maasuodatuskenttään TAI imeytyskenttään/ojastoon TAI harmaavesisuodattimeen
- vesikäymälävedet tulisi johtaa ensisijaisesti umpisäiliöön
- suunnittelussa huomioitava ensisijaisesti suojaetäisyydet vesistöön sekä naapurikiinteistön rajaan
- Puhdistetut jätevedet tulisi johtaa ranta-alueen ulkopuolelle, ranta-alueen ulkopuolelle laskevaan ojaan, puroon tai muuhun jatkuvasti virtaavaan uomaan.
- **Puhdistusvaatimuksen täyttävä jätevesijärjestelmä sekä mahdollisesti jätevesijärjestelmään liittyvän maasuodatuksen tai imeytyskenttä/ojaston valinta tulee esittää ja perustella (mm. maaperän soveltuvuus imeytykseen) jätevesijärjestelmää koskevassa suunnitelmassa, joka liitetään toimenpidelupahakemukseen.**
- Ympäristönsuojeluviranomainen antaa hakemuksesta lausunnon
- Rakennusvalvontaviranomainen hyväksyy hakemuksen

Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä esitetyt ohjeelliset suojaetäisyydet ja muut vaatimukset jätevesijärjestelmän rakentamiseen liittyen:

Talousjätevesien käsittelylaitteistojen ohjeelliset suojaetäisyydet

Maasuodatuskenttä/laitepuhdistamo	
Vesistöstä	30 m
Talousvesikaivosta	50 m
Tiestä tai naapurikiinteistön rajasta	5 m
Ojasta tai norosta	10 m
Maasuodatuskentän/laitepuhdistamon purkupaikka	
Vesistöstä	40 m
Imeytyskenttä	
Vesistöstä	50 m
Talousvesikaivosta	50 m
Tiestä tai naapurikiinteistön rajasta	5 m
Ojasta tai norosta	10 m
Imeytyskenttä, johon ei johdeta vesikäymälän jätevesiä	
Vesistöstä	30 m
Laitepuhdistamo/muut maanpinnan yläpuoliset rakenteet	
Yleisen tien keskilinjasta (tai tiesuunnitelmassa määritellyn suoja-alueen ulkopuolelle)	20 m
Umpisäiliö	
Talousvesikaivosta	30 m
Vesistöstä	30 m

- ➔ Maahanimeyttämön jakokerroksen pohjasta 1 m ja maasuodattamon kokoomakerroksen pohjasta 0,25 m suojaetäisyys ylimpään pohjaveden pintaan.
- ➔ Jätevesien maaperäkäsittelylaitteistot on sijoitettava talousvesikaivon alapuolelle.
- ➔ Jätevesien käsittelyjärjestelmät tulee sijoittaa vähintään 0,5 m keskimääräisen ylivesitason (MHW) yläpuolelle ja niin etteivät puhdistamattomat jätevedet pääse suoraan vesistöön ylimmän tulvavedenkorkeuden (HW50) aikana.
- ➔ Kuivakäymälää ei saa sijoittaa tulva-alueelle, 30 m lähemmäs vesistöä ja 5 metriä lähemmäs naapurin rajaa tai vesilain mukaista vesiuomaa.

POIKKEUKSET

- 1. Vähäiset pesuedet** syntyvät kesämökeistä, rantasaunoista tai vastaavista rakennuksista, joissa talousvesi kannetaan kaivosta, saunan pesuedet kannetaan tai pumpataan ja joissa on kuivakäymälä. Rakennuksen varustukseen ei kuulu paineelliseen vesijohtoon liittyviä laitteita (esim. varaaja, suihku, pesukone).
  - voidaan imeyttää maahan puhdistamatta
  - imeytyspaikka (esim. kivipesä, imeytyskaivo, saunapallo) vähintään rakennuksen etäisyydellä rantaviivasta).
- 2. Ikäpoikkeus**
  - kiinteistön talousvesistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa
  - jätevesijärjestelmä käyttökuntoinen
  - kiinteistöllä vakituisesti asuva(t) kiinteistön haltija(t) on täyttänyt 68 vuotta ennen 9.3.2011
  - ei koske uudisrakennuksia eikä vapaa-ajan asuntoja
- 3. Kiinteistökohtainen poikkeaminen**
  - Kiinteistön omistajan tai haltijan kirjallinen hakemus
  - Ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee
  - Edellytykset: huomattavan vähäinen ympäristöön aiheutuva kuormitus tai kunnostamistoimet kohtuuttomat
  - Poikkeaminen voidaan myöntää enintään 5 vuodeksi ja koskee hakemuksen aikaista tilannetta ja omistusta
  - Poikkeus voidaan myöntää myös, jos kiinteistö voidaan liittää enintään 5 vuoden sisällä viemäriverkkoon
  - remontin yhteydessä edellytettävästä jätevesien käsittelyjärjestelmien ankaramman puhdistusvaatimuksen täyttämisestä ei voida poiketa

Ranta-alueet 100-150 metriä

Ympäristönsuojelumääräyksillä määrätty ranta-alue, joka täydentää laissa määrättyä ranta-aluetta. Jätevesien käsittelyjärjestelmä sijaitsee 100-150 metrin etäisyydellä vesistöstä olevalla alueella.

VAATIMUS:

Jätevesijärjestelmien on täytettävä ympäristönsuojelumääräyksillä määrätty ankarampi puhdistusvaatimus (VNA 157/2017 4 §)

- ➔ Ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 % ja kokonaisympäristön osalta vähintään 40 % verrattuna käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

MÄÄRÄAIKA

Laissa määriteltyjen remonttien yhteydessä

- ➔ vesikäymälän rakentaminen
- ➔ jätevesijärjestelmän luvanvaraiset korjaus- ja muutostyöt (uusiminen ja korjaus kokonaisuudessaan)
- ➔ rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakennuslupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö

HYVÄKSYTYT JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT:

Kuten ranta-alueet 0-100 m kohdassa

POIKKEUKSET

1. **Vähäiset pesuedet** syntyvät kesämökeistä, rantasaunoista tai vastaavista rakennuksista, joissa talousvesi kannetaan kaivosta, saunan pesuedet kannetaan tai pumpataan ja joissa on kuivakäymälä. Rakennuksen varustukseen ei kuulu paineelliseen vesijohtoon liittyviä laitteita (esim. varaaja, suihku, pesukone).
  - ➔ voidaan imeyttää maahan puhdistamatta
  - ➔ imeytyspaikka (esim. kivipesä, imeytyskaivo, saunapallo) vähintään rakennuksen etäisyydellä rantaviivasta).

Muut alueet

VAATIMUS: Jätevesijärjestelmien on täytettävä ympäristönsuojelulaissa määrätty perustason puhdistusvaatimus (YSL 527/2014 154 b §)

- ➔ Ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 80 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 % ja kokonaistypen osalta vähintään 30 % verrattuna käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

MÄÄRÄAIKA Laissa määriteltyjen remonttien yhteydessä

- ➔ vesikäymälän rakentaminen
- ➔ jätevesijärjestelmän luvanvaraiset korjaus- ja muutostyöt (uusiminen ja korjaus kokonaisuudessaan)
- ➔ rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakennuslupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö

HYVÄKSYTYT JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT:

Kuten ranta-alueet 0-100 m

POIKKEUKSET

1. **Vähäiset pesuedet** syntyvät kesämökeistä, rantasaunoista tai vastaavista rakennuksista, joissa talousvesi kannetaan kaivosta, saunan pesuedet kannetaan tai pumpataan ja joissa on kuivakäymälä. Rakennuksen varustukseen ei kuulu paineelliseen vesijohtoon liittyviä laitteita (esim. varaaja, suihku, pesukone).
- ➔ voidaan imeyttää maahan puhdistamatta
  - ➔ imeytyspaikka (esim. kivipesä, imeytyskaivo, saunapallo) vähintään rakennuksen etäisyydellä rantaviivasta).